
LEZERS SCHRIJVEN ONS

Mevrouw Steels schreef ons i.v.m. de Bernheimlaan.

Deze is niet genoemd naar de Duitse geschiedkundige Ernest Bernheim (1850-1922), noch naar de Franse geneesheer Hippolyte Bernheim (1837-1919), maar naar Generaal Bernheim die overleed op 13 februari 1931. Meer inlichtingen over deze generaal kunnen bekomen worden bij het Ministerie van Landsverdediging en bij het Koninklijk Museum van het Leger en van de Krijgsgeschiedenis (Jubelpark 3 te 1040 Brussel).

Zij voegt bij haar brief een uittreksel van de "Geschiedenis van de Vrijzinnigheid in België in de 19e en 20e eeuw", een vrij lange verhandeling die haar echtgenoot Michel Steels destijds schreef. Wij publiceren er hier een kleine passage uit die precies gaat over Generaal Bernheim. Hij werd algemeen vereerd als een van onze oorlogshelden.

Enkele dagen na zijn dood publiceerde Kardinaal Van Roey een schrijven waarin hij verklaarde : "Het is onze plicht als bisschop en als primaat van België onze mening openbaar te maken ten opzichte van de nationale begrafenisplechtigheden toegekend aan de asse van Generaal Bernheim."

Wat was er gebeurd? Generaal Bernheim was verast in Parijs omdat dit in België nog niet mogelijk was. Hij werd met militaire eer begraven te Brussel. Kardinaal Van Roey verklaarde verder : "Wij brengen hulde aan de grote soldaat, aan de vermaarde generaal die een van de bewerkstellers was van

de overwinning en van de bevrijding van ons vaderland. Het is terecht dat, ter gelegenheid van zijn overlijden, de natie hem haar bewondering en erkentelijkheid betuigde, maar deze nationale manifestatie had kunnen en moeten gebeuren op een manier die beantwoordde aan het unaniem gevoel en die de tradities van het land eerbiedigde. Wij betreuren dat dit niet gebeurd is. Opgevat onder de vorm van eerbewijzen gebracht aan de asse van een gecremeerde, is zij een uitdaging aan het katholiek geweten en verwerpt zij de eeuwenoude gebruiken van het Belgisch volk dat slechts de eervolle teraardebestelling van zijn doden gekend heeft; ze doet geweld aan het gezond verstand aangezien er geen sprake kan zijn van een begrafenis na het vernietigen van het lichaam door verassing. Het Belgisch volk kan en mag niet als solidair beschouwd worden met een dergelijk misplaatste manifestatie." Getekend : Mechelen, 19 februari 1931. Kardinaal Van Roey.

Van de Heer **Paul Eeckhout**, Ere-Conservator van het Museum voor Schone Kunsten van Gent, ontvingen wij de volgende brief :

"Met belangstelling - zoals altijd - heb ik de "Ghendtsche Tydinghen" van Januari gelezen, meer in het bijzonder het artikel van André Despretz over "De Gentse Triënnale van 1895".

De schrijver spreekt (blz. 13) over de sectie "Toegepaste Kunst" en zegt "de voorwerpen werden niet in de catalogus opgenomen." Ik kan er aan toevoegen dat buiten de gewone catalogus (met 991 nummers) twee "supplementen" werden uitgegeven, namelijk

1° OBJETS D'ART

209 werken van : C. Ashbee - Ch. Baes, Em. Berchmans - Bigot - Carabin - Al. Charpentier - Chéret - A. Ciamberlani - O. Coppens - W. Crane - Dalpayrat et Lesbros - Delaherche - Maurice Denis - Doudelet - Paul Dubois - A. Finch - Grasset - Fitzroy (Society Pictures) - V. Hageman - J. Herbays - G. Hobé - La Royale - G. Lemmen - G. Murren - W. Morris - Nys - L. Overloop en R. Evaldre - A. Rassenfosse - P. Roche - Ch. Samuel - G. Serrurier - Taubman - Tavernier - Tiffany - Toulouse-Lautrec - V. Valgren - F. Valloton - Virginal.

2° PEINTURE - AQUARELLES - GRAVURE - SCULPTURE

Nrs. 992 tot 1022.

Peinture : Werken van W. Albracht - H. Bodart - A. De Hogendorp - Mademoiselle Marcotte - Ch. Mertens - J.P. Meslé - B. Repelius - A. Sisley - F. Toussaint - E. Van Doren - L. Von Hofmann - E. Wante - F. Willaert.

Aquarelles : E. Berchmans - C. Meunier - A. Pointelin - H. Rolin - Jakob Smits - J. Vermeulen.

Gravure : Auguste Danse.

Sculpture : Paul De Vigne - Constantin Meunier.

Van de Heer **Leon De Temmerman** komen de volgende opmerkingen :

"In het artikel "Buurtbewoners uit het Blindeken" van de Heer Jaime Jurdan

(Gh. T. 1991 - Nr. 6 - p. 353) is er sprake van een eerste moord. Dat na al die jaren wel enkele details aan het vervagen zijn gegaan is begrijpelijk. In het Antwerps weekblad "De Stad" verscheen daarover een reportage van de gekende Gentse journalist Staf Hapke (pseudoniem van Gustaaf Haché). De moord gebeurde op woensdag 15 november 1933. Plaats van gebeuren was een snoepwinkeltje op de hoek van de Ramen en de Brouwerijstraat (nu verdwenen voor een groot kantoorgebouw). Daar woonde het echtpaar André I. en hun twee kinderen, respectievelijk 3 jaar en 17 maanden oud. Terwijl de vrouw in de plaats van haar man naar de rechtbank was i.v.m. gepleegde diefstallen en aftroggelarijen kwam de bankloper Edgard Vervalcke (58 jaar) zich aanbieden met een wissel ter afkorting op de aankoop van een Russische biljart. Er zou een woordenwisseling geweest zijn waarbij de dader eerst met een breekijzer, daarna met een kapmes op de bankloper insloeg. Later op de dag is de man overleden. Daarop vluchtte de dader met het geld en met de fiets van het slachtoffer naar een herbergmeid in het Serpentstraatje. Samen vertrokken zij per taxi naar Brussel om de bloemetjes buiten te zetten. Ze maakte eerst nog een ommetje langs Wetteren. Daar werd de dader gevat terwijl hij een partijtje biljart aan 't spelen was.

De andere moord, even opgerakeld op p. 354, betreft de 79-jarige schoenmaker Jozef Tassaert. Deze werd vermoord op 10 februari 1927 bij middel van een zwaar ijzeren voorwerp (waarschijnlijk een koevoet). De dader zou een medebewoner geweest zijn, een zekere Leo P. Maar in april 1933 verklaarde een andere meervoudige moordenaar dat hij het gedaan had, waarop de tot doodstraf veroordeelde vermoedelijke dader op 27 april 1933 in voorlopige vrijheid werd gesteld. Achteraf bleek dat de meervoudige moordenaar de schoenmaker niet kon vermoord hebben waarop dan een nieuwe naam viel. In andere woorden, het werd een lugubere vaudeville. Ook dit werd beschreven door Staf Hapke in "De Stad" van 29 december 1933."

De Heer Jaime Jurdan schrijft ons :

"Mijn hartelijke dank aan Mevrouw Steels, Mejuffer J. De Smet en de Heer Erik De Keyser. Hun opmerkingen bevestigen dat de herinneringen uit mijn kinderjaren nog goed vastzitten in mijn kop. Had ik maar hetzelfde olifantengeheugen voor actuele zaken!

Mejuffer De Smet heeft natuurlijk gelijk. De naam van de regenmantelzaak op de hoek van de Begijnengracht was wel BABLO en niet BRABO zoals ik schreef. Nog een kleine herinnering bij dit huis. Het trottoir is daar nog steeds zeer nauw en toen in de jaren '20 Tram Nr. 1 komende uit de Rabotstraat, daar de bocht moest nemen naar de Burgstraat, moest men zich dicht langs de muur of tegen het raam van "Bablo" drukken. Op een morgen, bij het naar school gaan, kwam daar eens in volle vaart, een pompierswagen, getrokken door 2 geweldige paarden in volle galop. Door de snelheid slipte de wagen in de bocht en de wielen botsten met krakend geweld tegen de borduur, juist toen ik op

die gevaarlijke plaats was. Ik haastte mij naar school, waar ik aankwam met hevige hoofdpijn.

Accoord met Mevrouw Steels en met de Heer De Keyser, ik herinner het mij nu ook, de naam was inderdaad De Stoppelaere. De naam Bombeke is mij ook niet vreemd, maar ik herinner mij nauwelijks de varkensslagerij. Als er thuis charcuterie nodig was voor het avondmaal, stuurde Moeder of Grootmoeder mij naar de Begijnengracht bij De Rudder. Het was dichterbij en minder gevaarlijk, zonder te spreken van De Rudder's leverpastei die naar onze smaak was.

Hartelijk dank ook aan de Heer Hollanders die mij per brief het bestaan bevestigde van het groot geschilderd doek van kunstschilder Montald in de turnzaal van de Lagere Hoofschool Decroly.

De Heer **Mark Rummens** schrijft ons het volgende :

"Een drietal jaar geleden heb ik een repertorium gemaakt over alle straten in de buurt van het Sint-Pietersstation. Als afbakening werden de grenzen van de Sint-Paulusparochie genomen. Van 56 bestaande en 8 verdwenen straten, alsook van vier bruggen werd telkens vermeld : jaar of tijdperk van ontwerp, aanleg en bebouwing, de vroegere en de huidige naam en de verklaring ervan. Het is een tekst van zeventien bladzijden. Geïnteresseerden kunnen gratis een kopie bekomen. Ook op diskette verkrijgbaar." (Muilaardstraat 60 - 9000 Gent.)

In "Ghendtsche Tydinghen" 1992 - Nr. 1 - p. 54 schreef de Heer **Arthur De Decker** onder 6) "Adriaan Pietersstraat. Deze politieke gevangene zou niet gestorven zijn in 1945, doch wel in 1943 (zie J. Braekeleirs, Heemkundige Sprokkelingen over Mariakerke, Marka 1977, p. 138).

Als gevolg daarop ontvingen wij een brief van Mevrouw **Heliane Pieters**, zuster van deze politieke gevangene. Zij schrijft ons : "Met deze bevestig ik u dat mijn broeder **Adrien Pieters** in de tweede helft van april 1945 in het concentratiekamp "Sandbostel" gevangen was en daar door de Duitsers is doodgeschoten."

Erratum. In hetzelfde nummer van Gh. T., op p. 53, publiceerden wij een brief van de Heer **Erik Dekeyser** waarin er sprake is van een handel in ijzerwaren N.V. Sluis-De Keyser. Dit moet zijn : Huis De Keyser.

In het handschrift van de Heer Dekeyser was de H met zo veel sierlijke krulletjes omringd dat er een Sl van gemaakt werd. Ten onrechte dus.

In verband met de "Lijst van straten met een persoonsnaam - Stad Gent" in Gh. T. 1991 - N° 4, p. 208-223 en de naschriften in Gh. T. N° 1, p. 25-32 en 54, ontvingen wij volgende reactie van De Heer **Achiel Van Hecke** :

"In verband met deze lijst en de reactie daarop in het volgend nummer zijn wij

vrij enkele opmerkingen te maken :

JACQUES EGGERMONTSTRAAT : Voor de fusie noemde deze straat gewoon Eggermontstraat, wat zou kunnen beschouwd worden als een hommage aan de familie Eggermont, waarvan enkele weldoeners waren voor de gemeente Ledeberg en daarbij ook nog twee burgemeesters heeft voortgebracht.

De eerste burgemeester uit die familie was **JACQUES FRANCOIS MICHEL EGGERMONT** : hij was een katoenfabrikant te Ledeberg (bij de "Keyserpoort") en was burgemeester te Ledeberg in 1831. Hij werd beschouwd als de eerste burgemeester van Ledeberg na de onafhankelijkheid van België. Spijtig genoeg vermelden de gegevens in ons bezit geen geboortedatum (1797?), noch de datum van aanstelling tot burgemeester. Er zou wel een vonnis zijn van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Gent dd. 24/11/1834 waarbij de burgerlijke stand van de gemeente werd toevertrouwd aan twee assessoren (nl. De Buck Jacobus en De Mil Francis) waarbij men zou kunnen veronderstellen dat er op dat ogenblik geen burgemeester meer was. Trouwens op 5/1/1835 was de burgemeester te Ledeberg een zekere Louis J. Vaerenbergh. Het gerucht loopt dat deze man zichzelf het leven benam nadat aan het licht was gekomen dat hij documenten had vervalst om gemeentegronden in te palmen.

De tweede burgemeester was de genaamde **LOUIS FERDINAND EGGERMONT** : geboren te Ledeberg op 2 mei 1812, eveneens katoenfabrikant te Ledeberg. Hij stierf te Vorst op 4 april 1863. Hij was burgemeester tijdens de periode van 1846-1856.

De geboortedatum vermeldt in Gh. T. 1991 - N° 4 nl. 1/8/1795 is inderdaad deze van **NORBERT MARIE JACQUES EGGERMONT** en deze was dus geen burgemeester van Ledeberg. Hij werd inderdaad te Gent geboren (Houtbriel) op 1/8/1795 en stierf ook te Gent op 17/7/1867. Hij was notaris te Gent. Hij schonk de gronden om er de huidige kerk en het kerkplein op te richten. Het was dan ook om die reden dat men de straat welke recht op de kerk uitkwam de Eggermontstraat heeft genoemd."

Tot zover deze reactie i.v.m. de **JACQUES EGGERMONTSTRAAT**. Het is dus duidelijk dat er enige verwarring is ontstaan over wie er in feite bedoeld werd met Jacques Eggermont. Wanneer we er van uit gaan dat hier Norbert Eggermont bedoeld werd en het geboorte- en overlijdensjaar juist is, dan is de vermelding "burgemeester", zoals uit het voorgaande blijkt, foutief.

En Dhr. Achiel Van Hecke gaat verder :

"Een Aimé Reystraat heeft nooit bestaan te Ledeberg. Wel noemde de straat gewoon **REYSTRAAT**. Deze straat was een beluik. Men kan deze straat (beluik) situeren aan de Gaston Crommenlaan naar de parking achter de UCO-gebouwen. Ze bestaat nog altijd en noemt nu Henri-Joseph Reystraat."

Wij kunnen hier nog aan toevoegen dat het straatnaambord vermeldt "Industrieel, 1795-1870".